

CATALVNYA SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5, BARCELONA

APARTAT 273
TELEF. 1114

Paraules del Mestre sobre el moment actual

La sang ha deixat, gràcies a Déu, de tacar els carrers de nostra ciutat i de nostres viles.

Potser podem afirmar que estem ja en un moment de *pau social*?

Però no n'hi ha prou, encara. Es necessaria l'*harmonia social*. I aquesta necessita l'acció del Poder per a encunyar les noves necessitats en noves fórmules legals; i necessita, més que això, la bona voluntat de tots els de dalt i els de baix, ja que lo primer sense això no engendraria més que fórmules completament buides.

Heus-aquí la veu del Mestre en son valuós estudi sobre «L'equilibri en la jerarquia industrial»:

«Entre vosaltres, amos i obrers, assistits dels homes de bona voluntat, i revestint-vos de l'esperit de l'Evangeli, vos heu de saber entendre. Després de les èpoques de confusió venen les èpoques d'organització. Vosaltres constituïu un organisme interessant dins de la societat humana; amos i obrers sou parts d'un mateix tot, i, seguint la doctrina de l'Evangeli, vos heu de considerar com una mateixa família.

...Tot lo que sia, doncs, afavorir als obrers, ajudar-los a millorar la seva situació, dins els termes de la justícia i la discreció, és fer una obra de pietat cristiana; i per això us exhortem, amos, a ésser sempre benignes amb els vostres dependents, recordant-vos que davant de Déu, amos i obrers, tots sou igualment obrers, obrers de la virtut cristiana».

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

Acabades les consultes dels caps de partit dinàstics i dels presidents de les Cambres, el Sr. Allendesalazar va presentar oficialment la qüestió de confiança al Rei i aquest, com ja es preveia, va cridar a Madrid el senyor Maura encarregant-lo de formar govern. Tothom coneixia el pensar de D. Antoni de presidir una situació heterogènea i així el problema estava en si trobava les col·laboracions necessàries.

Dintre de la família liberal surà el criteri del Comte de Romanones, en oposició al del senyor Garcia Prieto, de prestar un ajut personal al govern. El Marqués d'Alhucemas, després d'una consulta amb D. Melquiades Alvarez, extrema esquerra de la coaligació liberal, s'ajupí a aquesta col·laboració; bon xic modificada perquè no s'ha format, com es veurà, un gabinet a base dels caps visibles, sinó amb números de files triats lliurement pel avui president del Consell.

El dissabte estava ja enllestit el nou ministeri i el diumenge juraren el càrrec els designats, que són: Presidència, Antoni Maura; Gracia i Justícia, Francos Rodríguez; Estat, González Hontoria; Hisenda, Cambó; Governació, Comte de Coello de Portugal; Guerra, Cierva; Marina, Marqués de Cortina; Foment, Maestre; Instrucció pública, Silió; i Treball, Matos.

Cal fer en aquesta llista una reserva i es la del Sr. Cambó, car en la consulta tinguda pel President amb el Sr. Ventosa, aquest no li da cap fermaça de l'acceptació, quedant així ajornat fins a la tornada del *leader* regionalista. Interinament ocuparà el Marqués de la Cortina la cartera d'Hisenda.

Pel motiu de no estar present un dels novells ministres es retrassa per ara la declaració ministerial, però ja se sap que recaurà sobre els tres punts següents, més a més de la qüestió del Marroc: Presupostos, llei del Banc i qüestió ferroviària, pensant anar a les Corts el 17 del proper Setembre.

No volem pas fer calendaris, però dades les reserves dels Srs. Romanones i Garcia Prieto per poder actuar sense traves al Parlament, l'abstenció col·laboradora dels senyors Alba i Melquiades Alvarez i la ficta harmonia que en algunes qüestions, com la de fe-

rocarrils, existirà dintre el ministeri per continuar En Cierva a Foment on esperit (el Sr. Maestre es la carn), temem seriosament per l'eficàcia d'aquest novell govern.

Mont Arruit caigué finalment, sent fet presoner el valent general Navarro, el qual es troba en poder de Abd-el-Krim, ferit, havent-se tramés un metge sol·licitat per ell.

ESPANYA ENFORA

Han acabat les sessions del Consell Suprem Interaliat, havent-se pres els següents acords respecte a les qüestions debatudes:

Alta Silesia.—S'ha decidit que el plet de l'adjudicació de les regions mineres es transfereixi a la Societat de les Nacions. Tant Polònia com Alemanya temen que aquella ho resolgui amb una decisió de territori desagradable per als dos contendents.

Es pot notar que la fórmula d'arranjament entre les opinions francesa i anglesa no ha vingut, i el millor ha sigut per evitar topaments, treure's l'os de sobre. L'avinença entre les dugues grans potencies no hauria arribat mai, car en el fons hi ha una forta disparitat egoista. França en l'adjudicació de l'Alta Silesia a Polònia hi veu una manera d'ensorrar l'Alemanya; en canvi Anglaterra afavorint a la darrera cerca el control perquè al Continent no hi hagi una nació amb complerta hegemonia, que en el cas de l'ansorrement d'Alemanya, seria la França.

Proveïment de Rússia.—S'acordà atendre la miseria d'aquella nació mitjançant la creació d'una comissió internacional, no interaliada.

Qüestió d'Orient.—Assegurar la neutralitat dels Estrets cas de que grecs o turcs volguessin violar-la. Amb aquest fi el mariscal Foch exposà les mesures de defensa i la situació estratègica.

Les Finances d'Austria.—Els Estats Units tenen una hipoteca sobre Austria. Pel ressorgiment econòmic d'aquesta nació es preveu que la hipoteca sigui aixecada. El representant dels Estats Units, coronel Harvey, declarà que ja havia estat presentat al Parlament un bill en aquest sentit.

El desarmament.—Continuar el desarmament d'Alemanya. No s'acabà aquest punt de debatre així com el referent a les sancions econòmiques.

Respecte a la *qüestió dels culpables*, s'acordà nomenar una comissió que examinarà els veredictes del Tribunal de Leipzig.

La fam continua a Rússia. Màxim Gorki amenaça amb una forta revolució i Txitxe-

rin, el comissari de negocis estranger, ha publicat un manifest dirigit als països capitalistes assegurant-los que la Rússia bolxevista desitja viure en pau amb ells, i demanant de passada el seu ajut.

Els grecs duen l'ofensiva i com és natural els turcs estan a la defensiva havent-se posat al front de les tropes el propi Mustafa Kemal.

L'home sense armes

Si la meua paraula hagués de tenir alguna influència, si jo pogués ésser escoltat per gent que amb cor sincer volguessin fer minvar la guerra social, la primera cosa que recomanés jo a qui estimi de debó la pau, seria que no dugués cap arma a la butxaca.

¿No ha vingut d'aquestes armes tot el mal?

¿No es per la pistola malehida, eina predilecta de qui fereix de traïdor i a mansalva, que han vingut totes les coaccions, crims i tiranies? Doncs, llenceu-la, perquè si no, és perillaria de no acabar el despotisme, sinó de substituir-lo i perllongar-lo.

—Així, doncs, deixariu la gent indefensa?—diran.—No, en cap manera. L'arma oculta no és cap defensa: és una il·lusió de defensa. La facultat de tornar cop per cop migrada eficàcia té. La defensa està en la raó i en la veritat: sapiguer fer-se'n un escut: aquesta és la protecció més positiva.

L'arma, s'enten l'arma oculta, és un mitjà defensiu tan fictici com les carbaces per a nedar. Quí està més segur, a mar, l'home que sura amb carbaces, o el nedador que sap bracejar i pernejar amb son propi esforç? L'home que s'aguanta amb carbaces està a la mercé del cordill i del tap i de que es trenquin. La defensa de l'home que es refia de l'arma de butxaca està a la mercé d'un granel de pols que deturi, al instant necessari, el bon funcionament.

L'home amb armes s'habitua a no pensar: reflexió, lògica, raciocini, tota sa ment, i son cor estan influïts per la potència i pel desig de suprimir l'adversari, ço que és molt distint de confondre'l amb raons. S'habitua a voler resoldre-ho tot a trets. I els malastres

socials, que venen d'estar la moral en una immensa crisi, no es guariran pas a trets, sinó amb rectitut de procedir, amb conciença viva i amb força moral.

Voleu, doncs,—em diran encara,—que les paraules garantitzin la vida?—Responc: es que les armes garantitzen realment la integritat de la persona? Us salvarà l'arma embutxacada, d'una sorpresa a mansalva i per l'esquena, que és com ara s'escomet generalment?

No n'hi ha prou amb dur armes ocultes, cal saber fer-les jugar. Cal l'aplom, la pràctica, l'hàbit, de les armes ocultes. Cal possehir no sols l'arma sinó la costum i el mestratge. Es tota una tècnica, i no s'improvisa.

Doncs, aquesta tècnica de l'us d'arma oculta és ço que l'home amic de la pau no voldrà mai aprendre. Aquest mestratge, aquesta especialitat és ço que és odiós i execrable. Perquè en aquest mestratge de les armes de butxaca rau tota la malícia de l'hora actual, de les hores que fa cinc anys que ens toca passar, i de les que segons totes les aparicions ens cal patir encara.

La defensa més autèntica de l'home està en sa càrrega de raó. La raó amuralla l'home més que els blindatges. La fortitut veritable és la de l'esperit: la força moral. L'home pot caure (ço que les armes de butxaca no impedirien pas) però queden enlaire els seus principis. El fet de no dur arma a la butxaca li dona l'immensa valor de proclamar que és verge, fins en intenció, de la sang de sos germans.

L'home sense armes, que té plena conciença de que no du armes, sap que es sacrifica, però coneix tota la valor moral i social del seu sacrifici.

R. RUCABADO.

Del camp estant

La sindicació agrària

Fa uns quants anys, que un volgut amic nostre que s'amagava baix el pseudònim de «Gerardo», digué que els sindicats agrícoles no resoldrien cap qüestió de socialisme agrari perquè els dits organismes no agrupaven més que propietaris i un que altre parcer. I aconsellava que al costat del sindicat agrícola, els propagandistes catòlics procurassin crear associacions de treballadors del camp.

Recentment don Severí Aznar, de Madrid estant, abogava per lo mateix, repetint-se (creiem que sense conèixe'ls, els arguments de «Gerardo»).

Lorientació no ho fou dels elements catòlics; i, en efecte, les societats de treballadors del camp han nascut, però han nascut socialistes en uns llocs, i sindicalistes roiges en uns altres.

* * *

El moviment sindical agrari ha tingut per Catalunya sencera veritable importància. A hores d'ara, existeixen Federacions fortíssimes, com les de l'Ebre, Conca de Barberà, Girona, etc. I se n'estant encara constituïnt d'altres com la del Priorat i la del Baix Camp de Tarragona. I els sindicats compten amb capitals importants i agrupen la producció de comarques senceres. Especialment els vinícoles tenen un creixement ràpid i admirable. ¿Qui no coneix les admirables bodegues, grans com Catedrals, de l'Espluga de Francolí, de Montblanch, de Gandesa, de Falset, de Massà, de Pinell, de Valls, del Pla, etc., etc.? ¿Qui no sap que alguna d'aquestes bodegues ha costat cent cinquanta mil duros? ¿Qui ignora que en les mateixes s'hi elabora el vi per procediments tècnics, rigurosament científics i per directors competents, generalment facilitats per la Mancomunitat de Catalunya?

Els sindicats vinícoles es troben avui amb dificultats momentànies, filles de la crisi econòmica. D'una banda el vi a poc preu; d'altra, els interessos i amortització dels

prestecs contrets. Però es cosa que enforteix veure com cap d'aquests braus lluitadors desmaia, convençuts tots de que les dificultats son pasatjeres i de que l'ideal que ha inspirat la constitució dels sindicats es fort i ha de triomfar. Tenen al davant problemes tècnics, econòmics, socials, de crèdit. Per tots van passant i tots els van sorteijant amb una fe inquebrantable.

Es clar que quelcom hauria de fer-se pels organismes superiors de Catalunya per ajudar i empenyer aquesta tasca. Sobretot en el problema del crèdit, que en part ha sigut solucionat per quiscuna entitat benemèrita, com el Banc de Valls, que captenintse de l'importància de la qüestió ha sapigut trobar formes enginyoses i pràctiques pels préstecs.

Però no n'hi ha prou. Es necessari que l'auxili sigui permanent; advertint que'ls sindicats no necessiten que se'ls atengui benèficament; necessiten solament que se'ls donguin facilitats per a treballar.

Esperem que aviat això vindrà. La nostra Mancomunitat ja fa temps que s'ocupa de la qüestió, que si no ha estat resolta, no's deu més que a les condicions del mercat del diner. Però l'estudi està ja avençat; i a la primera oportunitat s'implantarà aquest Banc agrícola català que està fent tanta falta en nostra terra.

* * *

El tema no s'acabaria mai. Però l'intensitat de la calor, i 'l desitj de solemnitzar la festa de la Mare de Deu d'Agost, el Nadal de l'estiu, hem fan trencar aquestes ratlles.

El nang-nang de les campanes de l'alt cloquer de Santa Maria, hem diu que la processó està per sortir. Dins de poc, entre banderes de tots colors, l'or dels vestits dels clergues i núvols d'incens, passejarà els carrers, beneïntlos, aquella Verge blava i blanca, ajada en un llit de brodats i de flors, gloriosa en el seu Transit al cel.

Deixem, doncs, les coses de la terra en aquest dia en que l'Església fa florir tota dolcesa i tota tendror al voltant del Llit de mort i assumptió gloriosa de la Mare de Deu.

¡Exaltata est, Sancta Dei Genitrix!

Antoni M. VIDAL.

Depurem la llengua

Catalunya ha demostrat mantes vegades estimar la seva pròpia llengua i no obstant és el poble que parla més malament. Si els catalans no haguessim estimat fonament la llengua nostrada, després de les persecucions que ha sofert, gairebé ja no es parlaria. Com es compren, doncs, que estimem la nostra gloriosa parla i en canvi la enlletgim amb grolleries i sutzures? L'amor es demostra amb fets i no amb paraules. Els catalans que parlen malament profanen la santetat de la paraula i empobreixen la llengua catalana. Els que estimen voldrien que la persona o cosa estimada fos la encarnació de totes les perfeccions. Si estimeu, doncs, el verb de Catalunya, heu de parlar bellament, car del contrari, ningú creurà que estimeu una llengua que amb les vostres grolleries la convertiu en un argot inharmònic.

Per culpa dels renegaires i dels catalans grollers, la nostra llengua és motejada d'ordinària. I les llengües, ja ho sabeu, no són ordinàries ni fines: són tal com són els homes que les parlen.

Una persona delicada i espiritual amb qualsevol llengua demostrarà la seva espiritualitat. Una persona grollera en totes les llengües serà grollera.

No digueu, doncs, que la llengua és ordinària: sou vosaltres que porteu la grolleria dintre. Purifiqueu el vostre esperit i la llengua brollarà pura dels vostres llavis.

Cal, catalans, que parlem bé, si volem que la gent tingui un bon concepte de nosaltres.

Si ens preocupem únicament de publicar diccionaris i gramàtiques i no depurem el llenguatge viu, la nostra llengua no assolirà mai la perfecció desitjada.

No n'hi ha prou que els poetes i els literats perfeccionin i enriqueixin la llengua, cal que el poble, que tots els catalans, parlin bé i bandegin totes aquelles paraules que no haurien mai d'haver brollat dels nostres llavis.

Si ens preocupem únicament de la llengua literària, el poble no ens entendreà, i la

nostra llengua, malgrat totes les subtileses dels poetes, seguirà essent imperfecta. Dis-sortadament no donem gaire importància al llenguatge parlat. La majoria dels homes de lletres que amb la ploma als dits són acurats i polits, quan parlen ningú diria que són gent culta. I és que de vegades entre l'home intel·lectual i l'home moral hi ha un abisme. No comprenem com un poeta pot escriure un sonet pulquerrim i en la intimitat expressar-se com els homes vulgars. Veieu com no es dona importància al llenguatge viu.

Si un estranger us diu que la nostra llengua parlada és pobra, creieu que li fareu el contrari si li dieu que el llenguatge literari és depurat i ric? Diriau que tots els catalans patim de peresa mental. El nostre llenguatge parlat és breu. Gairebé usem sempre una mateixa forma d'expressió.

Així diem: *fa un llibre, fa un discurs, fa olor, etz.*, en lloc de dir: *escriu un llibre, diu un discurs, exhala olor*. I no diem res dels daixonses i dels dallonses que empobreixen tant la nostra conversa.

I que direm de la blasfèmia, d'aquest vici tan horrible, d'aquest costum tan arrelat a la nostra terra? Oh! quina vergonya! No trobariem cap més poble més renegaire que el nostre. En tenim fama i desgraciadament la havem ben guanyada. Es que no podria aconseguir-se fer minvar el nombre de blasfèmies? Creiem que sí. La majoria dels que blasfemen, ho fan inconscientment. Pobres de nosaltres, que tothom blasfemés amb el deliberat propòsit d'ofendre Déu. No; això no és possible.

Catalunya seria un poble maleit.

Si hi ha tanta gent que blasfema és per pobresa d'expressió.

Cal, doncs, obrir els ulls a aquesta pobra gent que fa servir la llengua per injuriar a Déu. Els dolents, els que tenen el cor eixut i l'ànima envilida, seguiran blasfemant, i els inconscients, els que no saben el que diuen s'adonaran del mal que es fan ells mateixos.

Si el català s'ensenyés a les escoles, els catalans parlarien millor. Però desgraciadament la nostra llengua és bandejada dels

centres de cultura, i el nostre poble parla incorrectament perquè no li han ensenyat a parlar bé. Als esclaus els hi era defesa l'entrada als llocs on s'educaven els infants dels cuitadans lliures, i tots sabem com parlar ven.

Sense educació no hi ha perfecció possible. Cal emprendre una campanya contra la blasfemia. Per dignitat hem de treure'ns del damunt, aquesta mala anomenada.

Catalans, treballem amb entusiasme per

estirpar aquest cranc del pit de Catalunya. Mireu que la gent sap que molts catalans blasfemen i en canvi desconeix les nostres obres de pietat i de cultura.

Del jardí de Catalunya, els nostres detractors, no en coneixen sinó les orugues. Les flors exuberants de la nostra espiritualitat són ignorades. Treballem, doncs, per dispersar les orugues i per fer conèixer el perfum exquisit de les nostres flors.

La dignitat del treball contada per un treballador mateix

(Diàleg entre un cobrador de tramvia i un pagès d'Horta que hi havia muntat per anar a Barcelona).

Pagès.—Ola, Pere, com va això?

Cobrador.—Bé, Joan; i tú?

P.—Bé...

Escolta, que és teva aquella fàbrica que es veu allí baix? Diu, Pere Carner. No és el teu nom?

C.—Sí que és el meu nom, però a Horta n'hi han molts que es diuen Carner. Hi ha aquest Pere Carner que té fàbrica de teixits; En Jaume Carner que té fàbrica de panes, en Josep Carner que té una Agència de Transports de Barcelona a Gènova...

P.—I doncs Pere, que no t'espaviles? Si que et quedes baix comparat amb ells. T'has d'enfilat, home!

C.—No ho creguis. Que no ho veus que almenys soc tan com ells?

P.—Què dius, ara! Com s'enten això?

C.—Molt senzill. Ells són patrons, uns patrons molt rics si t'ú vols, però jo soc un treballador amb cartera, amb aquesta cartera (i feu sonar la calderilla i la plata que hi havia barrejada amb els bitllets del tramvia)... amb aquesta Cartera del Treball, Soc, doncs, Ministre del Treball. I el meu Ministeri és ben fort. Amb mi no s'adiuen les interinitats. Soc un Ministeri de força. Ja porto deu anys amb aquesta Cartera i em sembla que no hauré de dimitir ni em faran dimitir mai... Ja veus com almenys soc tan com aquests altres Carner, si no soc més que ells, eh?...

R. NEGRE I BALET.

L'actual desorganització social i l'Esglesia

PERQUE ES REFUSEN LES SOLUCIONS CRISTIANES.—Es fa difícil parlar de solucions espirituals i cristianes, després que l'industrialisme utilitarista ha desterrat l'esperit de la producció, i les nacions han apostatat del cristianisme; després que al concepte materialista de l'història se l'ha volgut fer llei única de l'evolució social i s'ha acusat al cristianisme d'amparador de l'injustícia; mes nosaltres, sabem es repeteix aquí l'eterna faula del llop i de l'anyell, perquè a l'Esglesia fa vint segles l'hi toca el paper de víctima qui li llegà Jesucrist, la Victima Suprema de totes les iniquitats; perquè la nuvolada de les passions humanes s'alça fatidica, enfosquint la llum de la veritat que les destorba, eclipsant el sol de la justícia que les condemna; perquè els uns fan servir a la Creu per escambell de les seves ambicions, i els altres l'acusen per fiscalitzar els seus excessos; i apart d'això, molts que es diuen cristians i catòlics viuen un barnís de catolicisme superficial i rutinari, sense haber penetrat mai les essències cristianes; un catolicisme, no com l'ensenyà Jesucrist i el predicà la seva Esglesia, sino una barreja de cristianisme i paganisme acomodaticis, motivant aixís que'ls enemics i desconexors de les seves doctrines acusin al catolicisme de les iniquitats del paganisme.

VERDADERES CAUSES DE L'ACTUAL DESORGANITZACIO.—Quina culpa, sino, hi té l'Esglesia en que l'home, infatuat amb la possessió dels drets que ella mateixa li havia conquerit se'n volgués divorciar, saltant el cercle de les fites que li havia posat per defensa d'aquells mateixos drets? Que hi té que veurer, si els pobles, deixant el camí ral de la civilització cristiana, volgüent seguir per falsos viaranyos pensant fer dressera vers el progrés, s'estinbaren al abim del materialisme, assassí de totes les grandeses i idealitats? En nom de la igualtat es guillotina l'aristocràcia de la sang en castic de les seves degradacions; més, al peu mateix de la guillotina hi nasqué la plutocràcia que generava el triomf d'una llibertat que ha consentit l'explotació de l'home.

En la vida de la producció, com en altres manifestacions, l'individu mai estava sol, sino que dintre del seu gremi, amo o treballador, no podia explotar ni esser explotat; però als homes vius, als homes llestos, els hi semblà que tals lligams trabaven les seves energies, i es revelaren contra els gremis, que per altra banda, d'ençà de la protesta luterana i de l'enciclopèdisme, allunyant-se de les normes cristianes, s'havien fet absorvents i opresors; i amb aquesta ceguera de les passions humanes que colectivament extraviades cerquen sempre *cura de moro* als seus malalts, pensant que el remei segur per a guarir el mal d'un membre tarat és suprimir-lo, renegaren de tota associació, proclamant en son lloc l'absoluta llibertat individual, que portada al terreny econòmic, generà l'escola de Smith, la de la lliure contractació, la que digué que l'home sol, ben sol, era lliure de vendre i comprar la seva força muscular, com si fos una mercaderia, pel preu que vulgués, encara que la tant bombejada llibertat de l'obrer per a fer preu al seu treball, fos tant sols la llibertat de triar entre les engrunes d'un jornal migrat i la fam de sa família.

Triomfants aquestes doctrines en el precís moment d'apareixer la maquinària, fou sa natural conseqüència la generació del capitalisme exagerat d'uns quants homes astuts i opulents, que—com diu Lleó XIII,—posaren sobre les espatlles de les multituds proletàries, completament disgregades, un jou que no es diferencià gaire del dels esclaus.

Per que res s'oposés a l'absolut imperi de la llibertat individual, en el paroxisme del «non serviam», es trencà la última anella, la que lligava al home amb la Divinitat amb llaçada de deures filials i germanívols, i es proclamà en el món econòmic el susdit concepte materialista de l'història, que digué al home per la ploma de Levi:

Neci, és ton després incert,
ton després sols està aquí.

Gosem, doncs, del plaer cert
que tot s'acaba amb el morí.

Proclamada aquesta teoria, sense sanció ultra-terrena per les injustícies socials, ni compensació de celestial felicitat per a les víctimes inocents, l'home fort ja no tingué ni podia tenir altra deria que els seus egoïsmes, que la follia de les seves passions, quina satisfacció era son únic fi, encara que tingués d'amasar l'or amb la suor de l'home feble, en el que no hi havia de reconèixer ja a un germà, perquè no l'era pas fill d'un mateix Déu en qui no creia; i per l'altre banda, com digué Jaurès, —arrebassada al desheretat aquella fé cristiana que l'ajudava a suportar les penalitats d'aquest exili confiant en aquell mes enllà celestial de goig etern, volgué participar també del festí de la vida, encara que s'hi tingués de fer lloc amb el punyal i amb la dinamita.

I ara digueu si es el cristianisme que ha proclamat ni un d'aquells principis ni si ha amparat cap d'aquestes iniquitats.

IRRACIONAL ACUSACIO A L'ESGLÉSIA.—La falsa civilització d'aquesta època que es mort, començà providencialment volguent suprimir la divinitat per una llei de la República, i seient sobre el tro del Déu viu a una prostituta en el temple de Nostra Dona de París, per a que es pogués dir amb tota certesa que l'Església no ha tingut art ni part en aquesta desventurada disolució social.

Els enteniments orbs i apassionats han volgut veure a l'Església aliada del capitalisme perquè el capitalisme s'ha volgut amparar amb ella a fi de que ella l'amparés; però no hi té cap culpa la Creu de que a la seva ombra s'hagin comés tants, i tants delictes.—Per això l'Ossorio i Gallardo digué feliçment, que, si les dretes d'ideals volien romandre incontaminades, no podien consentir per més temps la companyia de les dretes d'interessos, formades d'explotadors, usurers i polítics que es lloguen a les grans empreses. Com poden ser dretes d'ideals els cent diputats jueus francesos, encara que es califiquin entre les dretes del parlament? No cal sino llegir l'Evangeli per a fer-se càrrec de les frases apocalíptiques amb que Jesús condemnà als adoradors de Mammón. El Cardenal de Toledo, fent-se ressó de les paraules de Dom Kunschats, quefe dels cristians socials austriacs, ha pogut dir que «menteix qui afirma que l'Església feu aliança amb el capitalisme, o que ha aprovat les seves usures», de les que precisament n'ha sigut víctima en les desamortitzacions. L'Església ha

empleat la seva autoritat i reclama tota la activitat necessària per a que aquesta calamitat pública s'esborri de la terra; no entenent emprò per capitalisme, la propietat privada justament adquirida, amb tal que no passi les fites de la moderació. Lo que hi ha és que l'Església, que sab que una injustícia no es cura amb altra injustícia, ni una dictadura amb altra dictadura, no ha pogut aprobar els procediments revolucionaris i els seus fins, que, negant també amb el marxisme l'espiritualitat humana, dels excessos del individualisme anàrquic de la Revolució Francesa, vol saltar al abús d'una socialització absoluta, que subjectaria totalment l'individu a les conveniències de la col·lectivitat, de lo que en naixeria una nova esclavitut, encara que no ho vulgui comprendre així l'apassionament d'aquesta hora, que pensa tant sols en deslliurar-se de l'esclavitut actual. Lo que hi ha és, que la mateixa doctrina que posa l'explotació del treballador, que ha sigut el gran mancament del capitalisme, entre els pecats que demanen venjança davant de Déu, és també la que col·loca l'odi i la revenja entre els set pecats capitals; i és per això, perquè el cristianisme barra el pas a tota passió que se l'odia per molts proletaris, com abans de la Revolució francesa va odiar-lo la burgesia, que trobava en la força orgànica dels gremis una fita a ses folles ambicions; però vindrà l'hora en que assajats els principis revolucionaris, es girarà els ulls vers la Creu salvadora, com des de fa vint segles els hi giren tots els que, impotents, l'han volgut esborrar de la terra, i com els hi tornen les nacions que, un dia apòstates, la perseguiren, dient amb el Govern dels Estats Britànics que «la societat sols pot salvar-se sobre el sòlit fonament espiritual de la fé en un Déu Pare, amb quina paternitat engendrà la verdadera germanor entre els homes».

Josep CIRERA SOLE.

No més amb que la quarta part dels habitants de Barcelona donessin deu cèntims setmanals per a l'Hospital de la Santa Creu, prodria sostenir-se aquest i acomplir la seva missió sense penúria.

LA FAM A LA RUSSIA COMUNISTA

OUEVIURES FLE

De tant haver llegit «La Conquesta del Pà» de Kropotkine, es troven els russos que han de conquistar ara el pà a colps de puny... quan n'hi ha:

La crema de boscos

Cada any en aquest temps se contenen per mils les hectàrees de bosc que desapareixen per causa del foc.

No totes les cremes son degudes a mals intencionats, mes tampoc és cert que n'hi haigi de «espontànies».

No hi ha tal cosa. El foc solament se produeix pels medis que sabem tots. Per imprudències, per malvolences, per malesprit de destrucció: heu-vos aquí les causes de aitals desastres.

Des de que un govern titolat progressista abolí la Guarda Rural, les cremes de boscos han sigut més freqüents i menys atenen l'auxili per apagar el foc.

Antigament els municipis contaban amb «pro-homs», o vigilans del defora, que posaven frè als homes dolents, i cuidaven d'avisar prompte, al iniciar-se la crema de un bosc, a les autoritats i habitants de les poblacions vehines a fi de que anessin a extingir-lo.

Allí on encara reste aquesta bona policia rural, les cremes que tan lamentem son contadíssimes i de poca duració; mes, per lo vist, s'ha perdut la vigilancia dels camps, o se exerceix amb poca cura.

Al pas que anem, entre els boscos damnats per les destrals i els cremats pel foc, no passaran molts anys sense que els pagesos (i els que no ho son) plorin, inútilment, les malvestats de tota mena que la desaparició dels boscos ocasionarà a tot-arreu.—Ager.

Allò que deiem...

Dues noves son arribades del estranger que fan de bon rebrer.

El grup parlamentari socialista d'Italia ha dirigit una Manifestació al poble, redactada pel diputat i cap del grup, Jurati, en la qual clarament s'exposa la necessitat que tenen els socialistes de col·laborar lleialment amb la Monarquia per tal de promoure el benestar del país i contribuir a la pau del món.

L'altra nova és la resolució presa pel Congrés de Metal·lúrgics, que ha tingut lloc a Lucerna, no admetent als obrers russos a la Unió Internacional de Metal·lúrgics, ni tampoc a les entitats adherides a la Internacional de Moscou.

Veritablement: el seny sembla que va imposant-se al món obrer.

Tot farà el seu camí...—J.

Crida esgarriposa

La fam russa

A la crida amorosívola, plena de bondad i de paternal esperit, del Sant Pare, a tot lo mon, per a «donar pa al que te fam»—que es el cas de Russia, gracies al domini dels soviets—crida que ha conmogut fortament a tothom, ha seguit la crida esgarriposa i un chic insolent del Comité executiu de la Tercera Internacional a tots els treballadors del mon. La fam, diu, no es solsament per aquest any, si que també pel pròxim, perque no s'ha pogut sembrar enguany.

El Comité l'empren contra els «Estats capitalistes», injuriant-los, segons costum, com si ells tinguessin la culpa del aixut que sofreix Russia i dels disbarats dels Soviets que la arruinen, causa principal de la fam que pateixen vint milions d'infelissos enganys i expotats per Lenin i comparses.

El menys que es pot fer quan se demana caritat es fer-ho suaument, humilment, sense insultar a ningú.

Cooperativa Popular de Barcelona

El passat diumenge varen reunir-se en sessió ordinària els socis d'aquesta honorable entitat per tal de llegir i aprobar el Balanç del primer semestre d'enguany.

L'assistència fou grossa i assabentada. Eren ben conscients dels deures i drets que els pertocuen els cooperatistes units en dit dia al estatge social, per quan varen demostrar-ho a plaer al discutir-se problemes vitals de la C. P. i al proposar solucions als mateixos.

I si en aquest càire del cooperatisme donaren proves dels seus coneixements econòmics i de l'esperit de cooperació que es la base de l'antiga i prestigiosa entitat, més alt es manifestà l'ànim dels socis al tractar-se de purificar de tota gròlleria l'ambient dels establiments de la Cooperativa i al demanar enèrgicament, unànimement, fins la possibilitat de que es pugui faltar dintre d'ells, en lo més mínim, a això que més estimen els bons cristians. Aquesta sessió de la C. B. deixarà rastre profitós i darà fruits ubèrrims.

Pel demés, el Balanç resultà de debó satisfactori, puix deixa una ganancia neta de 30,329'34 pessetes que permetrà fer els reparts estatutaris i abonar un raonable interès als consumidors.

Ens en alegrem, fent vots perque la nova vida social de la benemèrita C. B. l'ompli de tot llinatge de benaurances.

D'ací d'allà

Mentres es feia una verbena al carrer de Mesón de Paredes a Madrid, uns bailets van cremar dos petards que van produir corredisses, esglais i consum d'aigua-naf compost.

Els xicots van declarar que jugaven a sindicalistes.

Han de saber els nois que aquests són jocs prohibits—deia en castellà, naturalment, un industrial de la placeta de Bilbao.

—Però, si precisament els jocs prohibits estan a l'ordre del dia, sant cristià!—li contestem nosaltres en català, també naturalment.

L'altre dia a la nostra ciutat es veien llargues qües esperant que els servissin gel... i el gel s'havia acabat.

Senyors, això ja no pot anar! Fins acaparadors de frescura!

Com que, afortunadament, s'havien suprimit el *Dia de la flor* i altres dies iguals de sants i bons, hi ha gent tan caritativa que no se'n saben estar de continuar amb aquest vici, i té, ja han trobat un truc: «El cigarri-
llo del soldado».

Ja tenen desgraciats per qui captar.

Veritablement un dels més grossos entrebancs en el problema de la caritat és buscar-se pobre.

I ja que parlem dels soldats i els seus favoreixedors, diguem-ne un altre.

Com que s'ha compres que amb un cigarret no en tenen prou, ja es pensa amb el got d'aigua del soldat, i després vindrà la

xacolata, i després tal volta entrarem en el vestuari i arribarem al *betum de les sabates del soldat*.

D'altra banda també es fan suscripcions per dotar l'exèrcit de material de guerra i ja es projecta la compra d'uns aeroplans i uns canons... i tireu que va barato.

I el nostres governants encantats de la vida i elogiant el gest patriòtic dels ciutadans que compren tot allò que l'Estat hauria ja de tenir.

Així ja va bé el fer d'empresari.

En Txitxerín, comissari dels afers estrangers russos ha publicat un manifest dient que la república soviètica vol conviure amb els estats capitalistes.

I nosaltres que ens creiem el contrari... Badavem!

Vostés s'hauran fixat en que ja no hi han qües als estancs, però, ja qué no sabeu el perquè?

Senzillament, perquè els moros es van apoderar de grans quantitats i el venen sota preu.

Vaja, això és indigne. A casa nostra ja no es poden fer moros.

La «Unió general de treballadors», parlant de la fam de Rússia diu que és degut als arcaics sistemes de conrear la terra que es segueixen en aquelles contrades.

I no havíem quedat que el comunisme era el *non plus ultra* del progrés?

A, sí! el *non plus ultra*... marins.

NOTICIARI

Les Associacions de la classe mitja es reüniren invitades pel Sindicat d'Empleats de Banca i Borsa, amb el fi d'estudiar l'ampliació del Segur Obrer Obligatori als qui cobren salaris compresos entre 4,000 i 10,000 pessetes anyals, acordant sometre al Institut Nacional de Previsió aqueixos estudis a fi i efecte de que s'emplei dit segur an aquests asalariats, obligant-los a contribuir equitativament al segur.

—Una Reial Ordre de Marina disposa que els obrers dedicats a les indústries marítimes i a les derivades i afins, ressenyades en l'article primer del reglament de la Caixa Central de Crèdit Marítim, podran, si desitgen disfrutar de l'auxili i protecció del ministeri de Marina, constituir associacions cooperatives de complement de l'article segon del reglament, del tipus dels pòsits de pescadors i sotmesos a la inspecció administrativa d'aquelles entitats que persegueixen la supressió de l'intermediari i l'adquisició o participació de la propietat dels mitjans de producció, dedicant llurs ingressos a fins de previsió social i progrés moral i cultural dels associats.

Dites associacions s'anomenaran pòsits de pescadors, pòsits marítimes i pòsits marítime-terrestres, segons la que sigui la professió dels obrers que les integren.

—El Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, a l'objecte d'estendre els beneficis de l'associació a les famílies dels seus components, ha creat una nova secció mutualista, reservada a les mullers, filles, mares o germanes dels socis, amb la denominació de Secció Mútua Feminal. Ja té aprovats els seus Estatuts per l'autoritat governativa.

—Abans de publicar els programes per al

Curs vinent i d'obrir matrícula, el Claustre de l'Escola d'Alts Estudis Comercials desitja posar-se en contacte amb tots els qui s'interessin pels ensenyaments que es donen a la Escola.

L'experiencia dels Cursos passats demostra que no van a l'Escola d'Alts Estudis Comercials tots els qui haurien d'anar-hi i que alguns dels que hi van estan mal orientats. El Claustre prega a tots els qui havien pensat acudir a la matrícula de l'Escola, que manifestin per escrit els seus desigs relatius a les matèries, a la forma i a les circumstàncies externes de l'ensenyament.

Les matèries seran:

- I. Geografia econòmica.
- II.—Mercologia.
- III.—Organització d'Empreses.
- IV.—Aritmètica Mercantil i Estadística Comercial.
- V.—Dret del comerciant.
- VI.—Economia del Comerç.
- VII.—Economia del Diner.
- VIII.—Teoria de l'Economia i Política Social.

Les hores de classe, a primera hora del matí, i darrera hora de la tarda. El local, el de l'Escola, Urgell, 187.

—La recaptació de l'Hisenda, el mes de Juny passat, que ara es publica, dona un superavit de 41.267,385 pessetes.

Anys ha que, es vé notant aquest moviment d'alsa en les recaptacions del Tresor públic. Es un fet constant, sistematitzat, per dir-ho així, i fa pensar quelcom, i diu moltes coses, que... no tenim temps de dir.

—La Comissió d'emigració de Ginebra ha adoptat una resolució demanant que els contractes que es fan als pobres emigrants, en els que figuren clàusules segons les quals les

empreses es reintegren les despeses del viatge dels sous dels emigrants mateixos siguin anul·lats per les autoritats dels països d'emigració, sempre que continguin disposicions contràries a llurs legislacions respectives.

Està això molt posat en raó; mes aquest abús és un de tants com sofreixen aquests desgraciats.

¿No podria l'entitat internacional ginebrina fer quelcom, v. g., per aque els infeliços a que es refereix siguin tractats, als barcos on viatgen, com a persones que son i no com a besties?

—Es fa general la resolució de reservar als empleats de tota mena allistats al exèrcit amb motiu dels desastres del Marroc, els càrrecs que desempenyaven com també pagar-los-hi mentrestant els sous que guanyaven. La Federació Patronal així ho té acordat.

Està molt posat en raó i és molt de lloar aquest noble comportament.

—El Ministre del Treball ha disposat de R. O. que la distribució de la jornada es de competència dels respectius Col·legis Farmacèutics, que podran, o no, acullir-se al règim d'excepció però sempre amb caràcter obligatori per a tot lo gremi local.

Les Junes de Reformes Socials de cada localitat disposaran si es deuen tancar dos hores les farmàcies al mitjdia.

Dita R. O. conté altres ordenacions interessants.

—La Junta de Protecció de l'Infancia va continuant la tasca redemptora a que anys ha es consagra amb èxit ben falaguer, per cert.

Contà les criatures que salva de les urpes dels seus explotadors, i després redimeix moralment i corporalment, fora dedicà planes i més planes prou sovint an aquesta gratíssima obra de salvament social; mes sí que podem i debem fer tots constant propaganda perquè mai faltin a la meritíssima J. P. I.

els recursos que necessita per a llur santa empresa.

—La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis tenia vigents a fi de Juliol, 210.860 llibretes, amb un saldo a llur favor de 108.617,426 pessetes, distribuïdes de la següent manera: Barcelona, 76.919,505 pessetes; Lleyda, 13,219,992; Girona, 12.299,498; Tarragona, 5.935,963; i Balears, 242,468.

—Segons dates oficials, la última campanya remolaxera ha triplicat la producció normal dels altres anys.

—La Unió de Llogaters, de la Ronda de Sant Antoni, 1, té oberta una subscripció pública, que ja té reunits alguns centenars de pessetes, per afavorir els que estan citats a judici de desahuci per manca de pagament i pagar-los els lloguers vençuts, per tal d'evitar-los el deshauci.

Es una bona obra.

—«La Casa del Menestral», Societat cooperativa d'Habitacions populars, que s'està constituint, té el seu estatge social, Misserferrer, 2, primer.

Prompte començarà a funcionar.

—L'Institut Geogràfic i Estadístic té molt avançat el treball de comprovació i depuració del Cens de la població espanyola.

Segons avanssos de dates, els habitants de Espanya son més de 21.500.000.

En realitat son bastants més els que hi ha.

—Les autoritats locals es preocupen de la carestia de la vida que perdura i encara tenen deix al agravament.

Cal, sí, preocupar-se'n; mes lo que fa falta es una mà de ferro que posi frè als que no'n tenen.

**Aquest número ha
passat per la censura**

INDUSTRIA CATALANA
MARCA DEPOSITADA

GRAN CERERIA
DE
ANTONIO SALA

40 Calle de la Princesa 40
Teléfono 428

BARCELONA

NUEVO SISTEMA AL VAPOR
2 Diplomas de honor

FABRICA de Bujías Estearicas y transparentes
2 Grandes premios

PRIVILEGIADO POR S. M.

GRAN CERERIA

ESPECIALIDAD en cirios, blandones, hachas, candelas y todo lo concerniente al ramo de cerería, elaborado con toda perfección al peso, forma y gusto de cada país en **CERAS PURAS DE ABEJAS** para el CULTO CATOLICO, y con buenas mezclas de varias clases y precios. «Sin humo, olor ni carbón.»

BLANQUEO DE CERAS en gran escala, puras sin mezcla.
CERAS AMARILLAS de todas procedencias. Cerecina, Parafina, Estearina, etc. etc.

FABRICA de BUJIAS Estearicas y transparentes, blancas y colores de todas clases y varios precios. Cirios y blandones estearicos de todas dimensiones.

Casa fundada en 1858. Expediciones a todos los puntos de la Península y Ultramar.
12 MEDALLAS DE 1.ª y 2.ª CLASE

Princesa, 40 ANTONIO SALA Barcelona
Teléfono, 428. A.

Se remiten notas de precios, y catálogos, gratis.

CATALUNYA SOCIAL SURT ELS DISSABTES

Un any. 8 ptes.
Sis mesos 4 »
Cada número . . . 15 cèntims.

ANUNCIS A PREUS ECONÓMICS

CONSULTORIO CLÍNICO

DEL

DR. R. JORDÀ MASIP

Tratamiento moderno de las enfermedades génito-urinares y cirugía

Condiciones especiales para trabajadores.

HORAS DE VISITA:
DE 7 A 9, TARDE.

BOQUERIA, 27 pral. 2.ª
Entrada: ALSINA, 3.

INTERESSANTÍSSIMA

per a els senyors Rectors,
propietaris, pagesos, i Sindi-
cats Agraris, es l'obra del

P. CHALBAUD, S. J.**Sindicatos y Cajas Rurales**

4.ª edició aumentada

Per demandes dirigir-se a

« ACCIÓN POPULAR »

Baix St. Pere, 1, 3 i 5

BARCELONA

ACABA DE SORTIR

LA QUARTA EDICIÓ NOTABLE-
MENT AUMENTADA DE LA

Sociología Cristiana

DEL

Dr. Josep Llovera, Pbre.

UNICA A ESPANYA, COM A
CLARA, COMPLERTA I CONCISA

SE VEN A LES PRINCIPALS LLIBRERIES I A

« ACCIÓN POPULAR »

PREU: 7 PESSETES

LEGIA

ETIQUETA DE
LEGIA LIQUIDA
CASAMITJANA
LEGIA LIQUIDA EXTRA
S. CASAMITJANA
S. CASAMITJANA MENSA
FABRICANTE

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Gots

FUNDADA EN 1879.—C. ARCHS, 7, pral.
(Travesía de plazas Santa Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA, ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra, Ortografía, Correspondencia comercial, Documentación, Prácticas de escritorio, *Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluso la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles. *Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial. Lenguáfonos.

304(05)(46.71) Gt.

LLET CONDENSADA

PROVEU-LA

UNA

VEGADA

ES LA

MELLOR

MARCA

LA LECHERA

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de la Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela-Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 16 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabanilla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Línea Brasil-Plata.—Saliendo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Río Janeiro, Montevideo y Buenos Aires, emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Santos, Río Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen telegrafía sin hilos. También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

Imp. La Harrois de Oro Calle Nueva de S. Francisco, 17, Barcelona

FRANQUEO CONCERTADO